

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27Co/111/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3825202907
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 02. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bajzová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2026:3825202907.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľubice Bajzovej a členiek senátu JUDr. Aleny Záhumenskej a Mgr. Stanislavy Kollárovej v právnej veci žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. A. XXX/XX, XXX XX D., zastúpeného: Advokátska kancelária OLŠOVSKÝ, spol. s r.o., IČO: 50 595 652, G. Švéniho 6, 971 01 Prievidza, proti žalovanému: Generali Poist'ovňa, pobočka poisťovne z iného členského štátu, IČO: 54 228 573, Lamačská cesta 3/A, 941 04 Bratislava, o zaplatenie 8.033,- eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Prievidza zo dňa 30. októbra 2025, č.k. 15C/5/2025-44, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalovanému voči žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým, v záhlaví identifikovaným rozhodnutím súd prvej inštancie výrokom I. konanie zastavil a výrokom II. o trovách konania rozhodol tak, že žalovanému voči žalobcovi ich náhradu nepriznal.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa žalobou podanou na tamojšom súde dňa 17.06.2025 domáha, aby súd zaviazal žalovaného k povinnosti zaplatiť žalobcovi sumu 8.033,- eur s príslušenstvom a náhradu trov konania. Súd vo veci rozhodol platobným rozkazom č.k. 15C/5/2025-36 zo dňa 16.09.2025, proti ktorému podal žalovaný dňa 09.10.2025 odpor. Žalovaný v podanom odpore uviedol, že navrhuje, aby súd konanie zastavil v súlade s § 62 CSP, nakoľko žalobcom označená pobočka poisťovne z iného členského štátu ako organizačná zložka, nie je nositeľom procesnej subjektivity, pričom ide o neodstrániteľný nedostatok podmienok konania. Žalobca v podanej žalobe žalovaného označil „Generali Poist'ovňa, pobočka poisťovne z iného členského štátu, so sídlom Lamačská cesta 3/A, 841 04 Bratislava, IČO: 54 228 573“. Z výpisu z Obchodného registra SR súd zistil, že z hľadiska právnej formy u takto označeného žalovaného ide o organizačnú zložku podniku zahraničnej právnickej osoby.

3. Za aplikácie § 60 až § 62, § 133 ods. 2, § 134, § 161 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), § 18 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, § 21 ods. 2 až 5, § 7 ods. 1, 2 Obchodného zákonníka na zistené skutočnosti dospel súd prvej inštancie k záveru, že žalobcom označený žalovaný nemá procesnú subjektivitu a keďže ide o neodstrániteľnú podmienku konania, nevyhnutne jej zistenie muselo mať za následok zastavenie konania podľa § 62 v spojení s § 161 ods. 2 CSP. Dôvodil, že ak v žalobe označený účastník nemá právnu subjektivitu (nie je spôsobilý byť účastníkom súdneho konania), nemôže súd ani pripustiť, aby na jeho miesto vstúpil do už začatého konania subjekt s právnou subjektivitou; nedostatok spôsobilosti byť účastníkom konania je neodstrániteľným nedostatkom podmienky tohto konania, pre ktorý treba konanie zastaviť (R 45/2003). Organizačná zložka podniku zahraničnej osoby nemá postavenie právnickej osoby. S jej zápisom do Obchodného registra SR nie je spojený vznik právnej subjektivity, t. j. zápisom do obchodného registra sa organizačná zložka podniku zahraničnej osoby

nestáva právnickou osobou, nie je samostatným právnym subjektom, ale časťou podniku zahraničnej osoby - podnikateľa. Žalovaný tak, ako je označený v podanej žalobe - Generali Poist'ovňa, pobočka poisťovne z iného členského štátu, so sídlom Lamačská cesta 3/A, 841 04 Bratislava, IČO: 54 228 573, nemá spôsobilosť mať práva a povinnosti podľa hmotného práva, a teda nemá ani spôsobilosť byť stranou v spore a túto spôsobilosť mu nezávisle od hmotnoprávnej subjektivity nepriznáva ani zákon. Ani skutočnosť, že zahraničná osoba je oprávnená podnikat' na území SR podľa ust. § 21 Obchodného zákonníka nemení nič na tom, že organizačná zložka zahraničnej osoby nemá právnú subjektivitu, nemá spôsobilosť byť stranou sporu. Organizačnú zložku podniku zahraničnej osoby, ktorú žalobca v tomto konaní označil ako žalovaného, nie je preto možné považovať za osobu s procesnou subjektivitou. Súd zároveň poznamenal, že pokiaľ je strana sporu úplne, presne, určite a zrozumiteľne označená, ako bol v tomto prípade označený žalovaný, nie je vadou podania (ktorú by bolo možné odstrániť postupom podľa § 129 CSP) skutočnosť, že označený žalovaný nemá procesnú subjektivitu, ale ide o nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť. O trovách konania rozhodol súd podľa § 256 ods. 1 CSP, podľa ktorého, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane. Žalobca označil ako žalovaného osobu, ktorá nemá procesnú subjektivitu, a tým zavinil zastavenie konania. Strane žalovaného by mala patriť náhrada trov konania, táto však nemá procesnú subjektivitu, a teda jej ani nemohli vzniknúť žiadne trovy konania, a preto súd rozhodol o nároku na náhradu trov konania tak, že žalovanému náhradu trov konania voči žalobcovi nepriznal.

4. Rozhodnutie súdu prvej inštancie v zákonom stanovenej lehote odvolaním napadol žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu, navrhujúc jeho zrušenie a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie s tým, že tento bude vecne konať o podanej žalobe. Dôvodil, že žalovaného riadne označil v súlade so zápisom v Obchodnom registri Mestského súdu Bratislava III. a považuje za nesprávne právne posúdenie súdu prvej inštancie, pokiaľ za tohto stavu konanie zastavil. Ak mal súd pochybnosť o tom, či správne žalobca označil žalovanú stranu, mal ho vyzvať na vyjadrenie, či svojim označením žalovaného v žalobe myslí Generali Poist'ovňu zahraničnú osobu zapísanú v slovenskom obchodnom registri, alebo tým myslel len pobočku poisťovne, ktorá samozrejme samostatnú subjektivitu nemá. Poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave v inej veci, kde rovnako zahraničná právnická osoba COFIDIS konajúca prostredníctvom organizačnej zložky bola zaviazaná plniť, keď mal súd za preukázanú procesnú spôsobilosť, aj pasívnu vecnú legitímáciu žalovaného. Uznesenie súdu podľa jeho názoru je v rozpore z výpisom z obchodného registra. Ak je súd toho názoru, že označenie žalobcu malo byť urobené inak, mala súdna moc zabezpečiť zápis žalovaného do obchodného registra tak, aby nevznikala pochybnosť pri jeho označení. Ide len o procesnú obštrukciu žalovaného s cieľom vyhnúť sa plneniu, o čom svedčí fakt, že žalobcovi opakovane klamal, že si dáva vypracovávať posudok, že rozhodne o plnení a podobne, čo však neurobil. Rozhodnutie súdu zasahuje do ústavného princípu právnej ochrany žalobcu. Ak bude rozhodnutie potvrdené, môže sa stať, že nárok žalobcu sa premlčí. Ak to súd považuje za potrebné, tak označuje žalovaného, i keď v rozpore so záväzným výpisom z obchodného registra, ako „Generali Česká pojišťovna a.s. so sídlom Spálená 75/16, 110 00 Praha, Česká republika, konajúca prostredníctvom Generali Poist'ovňa, pobočka poisťovne z iného členského štátu, so sídlom Lamačská cesta 3/A, 841 04 Bratislava, IČO: 54 228 573, zastúpená Ing. Pavlom Pitoňákom – vedúcim organizačnej zložky“. Má za to, že postupom súdu bolo zasiahnuté do ústavného princípu právnej ochrany žalobcu. Môže sa stať, že ak odvolací súd napadnuté rozhodnutie potvrdí, nárok žalobcu sa premlčí. Žiada preto, aby jeho odvolaniu bolo urýchlene vyhovené, napadnuté uznesenie bolo zrušené a súdu prvej inštancie aby bolo uložené konať o jeho žalobnom návrhu. Posúdiac obsah odvolania namieta porušenie práva na spravodlivý proces pre nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie a tiež nesprávne právne posúdenie veci ako dôvody na odvolanie uvedené v ust. § 365 ods. 1 písm. b/ a h/ CSP.

5. Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu má za to, že toto je nedôvodné a súd prvej inštancie dospel k správne právnemu posúdeniu okolností danej veci. Opakovane poukazuje na to, že organizačná zložka, tak ako je označená v žalobe, nemá právnú subjektivitu, nakoľko subjektom všetkých právnych vzťahov je zahraničný subjekt a preto konanie trpí neodstrániteľnou vadou čo do procesných podmienok, ktorá nemohla indikovať k inému, ako zastavujúcemu rozhodnutiu súdu prvej inštancie. Nesúhlasí s názorom žalobcu, že označenie žalovaného ako príslušnej organizačnej zložky žalovaného bolo zrejmom nesprávnosťou a teda vadou podľa § 129 CSP, čo ani nemohlo mať teda za následok postup týkajúci sa štandardného odstraňovania väd návrhu. V tomto prípade aktivita súdu neprichádzala do úvahy. Právne postavenie pobočky poisťovne z iného členského štátu upravuje zákon č. 39/2015 Z.z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý v § 4 ods. 4 stanovuje,

že pobočka poisťovne z iného členského štátu je organizačná zložka poisťovne z iného členského štátu umiestnená na území Slovenskej republiky, za pobočku sa považuje aj zriadenie kancelárie vedenej zamestnancom poisťovne z iného členského štátu alebo inou osobou, ktorá má oprávnenie časovo neobmedzene vykonávať poisťovaciu činnosť v mene poisťovne z iného členského štátu. Subjektivitu strany sporu má ten subjekt práva, ktorý v zmysle práva hmotného disponuje spôsobilosťou na práva a úkony, inak len ten, komu ju priznáva zákon. Žalobcom označený žalovaný ako pobočka poisťovne z iného členského štátu nie je nositeľom právnej subjektivity a spôsobilým účastníkom konania. Z výpisu z Obchodného registra Mestského súdu Bratislava III. jednoznačne vyplýva, že pobočka poisťovne z iného členského štátu, a to Generali Poist'ovňa je organizačnou zložkou podniku zahraničnej osoby. Poukazuje v tomto smere na ust. § 7 ods. 1, 2, § 21 ods. 1 až 3 Obchodného zákonníka, § 18 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, § 61 ods. 1, § 161 ods. 1 Civilného sporového poriadku. Organizačná zložka teda jednoznačne nemá aj so zreteľom na uvedené ustanovenia právnu subjektivitu, nakoľko subjektom všetkých právnych vzťahov je zahraničný subjekt, v súvislosti s čím poukazuje na uznesenie NS SR sp. zn. 4Cdo/124/2007 zo dňa 20.05.2008, tiež rozhodnutie uvedené v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovisk Najvyššieho súdu pod č. R 45/2003 a v konečnom dôsledku tiež na právny názor vyjadrený v uznesení Krajského súdu v Prešove zo dňa 28.09.2020 č.k. 7CoCsp/40/2020-84. Na základe uvedeného navrhuje, aby odvolací súd napadnuté uznesenie ako v celom rozsahu vecne správne potvrdil.

6. Prostredníctvom súdu prvej inštancie bolo odvolaciemu súdu doručené podanie žalobcu realizované prostredníctvom jeho právneho zástupcu, datované dňom 13.01.2026, označené ako vyjadrenie k odporu zo dňa 09.10.2025 a k vyjadreniu žalovaného zo dňa 01.12.2025, spolu s návrhom na zmenu žaloby, v ktorom polemizuje s vecnými okolnosťami týkajúcimi sa postupu poistného plnenia, ktorého sa v princípe svojou žalobou domáha. Poukazuje na to, že poisťovňa neuhradila v plnom rozsahu jeho nárok, pretože mu odpočítala spoluúčasť, avšak v rozsahu 7.883,- eur bola jeho žaloba podaná dôvodne, bol zo strany poisťovne zavádzaný pri poskytovaní poistného plnenia s tým, že sa čaká na vypracovanie odborného stanoviska znalca, ktoré však nikdy poisťovňa nepredložila, snažila sa predĺžovaním poskytnutia plnenia zabezpečiť si premlčanie nároku klienta, preto na uplatnenom nároku trvá spolu s príslušenstvom a nárokom na náhradu trov právneho zastúpenia. Plnené mu čiastočne malo byť po vydaní platobného rozkazu.

7. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací, po zistení, že odvolanie podala v zákonnej lehote strana v spore, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (žalobca) podľa § 359 a § 262 ods. 1 CSP, že spĺňa popri všeobecných náležitostiach v rozsahu § 127 ods. 1 CSP aj náležitosti podľa § 363 CSP s uvedením dôvodov odvolania vo veci samej, vykonal preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania.

8. Odvolací súd preskúmal vec v rozsahu podaného odvolania podľa § 379 a § 380 ods. 1, 2 CSP a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť. Odvolací súd rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP (a contrario), keďže v danej veci nebolo potrebné zopakovať, alebo doplniť dokazovanie a nariadenie pojednávania nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem.

9. V posudzovanej veci z obsahu spisu vyplýva, že žalobca sa podanou žalobou domáhal, aby súd zaviazal žalovaného, ktorého označil ako „Generali Poist'ovňa, pobočka poisťovne z iného členského štátu, IČO: 54 228 573, Lamačská cesta 3/A, Bratislava“ k zaplateniu sumy 8.033,- eur s prísl..

10. Súd prvej inštancie napadnutým rozhodnutím výrokom I. konanie zastavil dôvodiac neodstrániteľnou vadou podmienky konania spočívajúcou v tom, že žalovaný tak, ako ho v žalobe označil žalobca nemá procesnú subjektivitu (§ 62 v spojení s § 161 ods. 2 CSP) a výrokom II. žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov konania.

11. Uznesenie súdu prvej inštancie odvolaním v zákonom stanovenej lehote napadol žalobca, posúdiac obsah odvolania namietajúc porušenie práva na spravodlivý proces pre nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie a tiež nesprávne právne posúdenie veci ako dôvody na odvolanie uvedené v ust. § 365 ods. 1 písm. b/ a h/ CSP.

12. Nesprávne právne posúdenie veci (dôvod na odvolanie uvedený v ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP) je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, keď súd pochybí pri aplikácii práva na zistený skutkový stav, teda prípad, kedy bol skutkový stav posúdený podľa iného právneho predpisu, než ktorý správne mal byť použitý, alebo ak síce bol aplikovaný správne určený právny predpis, ale súd ho nesprávne interpretoval (nesprávne vyložil podmienky všeobecne vyjadrené v hypotéze právnej normy a v dôsledku toho nesprávne aplikoval vlastné pravidlo, stanovené dispozíciou právnej normy).

13. Vyššie uvedenú odvoláciu námietka žalobcu vyhodnotil odvolací súd ako nespôsobilú k odlišnému, na jeho prospech vydanému rozhodnutiu. Preskúmaním obsahu spisu odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie sa dostatočne zaoberal zistenými skutočnosťami v rozsahu potrebnom pre prijatie záverov o existencii neodstrániteľnej vady podmienok konania v podobe označenia žalovaného ako subjektu bez právnej subjektivity, tieto vyhodnotil v súlade so zásadami uvedenými v ust. § 191 CSP a v konečnom dôsledku z nich vyvodil tiež správny právny záver, na ktorom založil svoje rozhodnutie, ktorým konanie pre tento nedostatok podľa § 62 v spojení s § 161 ods. 2 CSP zastavil (výrok I.) a výrokom II. zároveň žalovanému ako subjektu bez právnej subjektivity nepriznal nárok na náhradu trov konania. Súd prvej inštancie postupoval pri riešení ťažiskovej otázky nedostatku subjektivity žalovaného a následnej nevyhnutnosti zastavenia konania pre túto neodstrániteľnú vadu podmienok konania v súlade so zákonom, poukazom na všetky relevantné skutočnosti, ktoré sú považované za rozhodujúce, s následkom nespôsobilosti odvolania žalobcu k inému, ako potvrdzujúcemu rozhodnutiu odvolacieho súdu podľa ust. § 387 ods. 1 CSP. Odvolací súd nezistil dôvod na to, aby sa odchyľil od relevantných právnych záverov, spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre potvrdenie rozhodnutia v celom rozsahu vrátane trov konania. Súčasne sa odvolací súd stotožňuje s precíznym odôvodnením napadnutého rozhodnutia, konštatuje správnosť jeho dôvodov a v podrobnostiach naň odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP), aby nadbytočne neopakoval všetky pre strany známe fakty spolu so správnou citáciou zákonných ustanovení jednotlivých právnych predpisov. Odvolací súd nezistil, že by tieto závery boli zjavne neakceptovateľné, nevyplývajú z nich ani jednostrannosť, alebo taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Obsah spisového materiálu v predmetnom súdnom konaní zároveň pripúšťa posúdenie relevantnej právnej otázky tak, ako je v posudzovanej veci prezentovaná súdom prvej inštancie. Rozhodnutie, ani jeho dôvody nevykazujú známky nezákonnosti, či protiústavnosti.

14. Nad rámec uvedeného, vo vzťahu k odvolacím námietkam žalobcu odvolací súd považuje za potrebné doplniť nasledovné:

15. Zistené skutočnosti týkajúce sa tejto veci, tak ako sú uvedené aj súdom prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí spornými v rozsahu, že žalobca sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 17.06.2025 domáha, aby súd zaviazal žalovaného k povinnosti zaplatiť žalobcovi sumu 8.033,- eur s príslušenstvom a náhradu trov konania a tiež, že žalobca v podanej žalobe ako žalovaného označil „Generali Poist'ovňa, pobočka poisťovne z iného členského štátu, so sídlom Lamačská cesta 3/A, 841 04 Bratislava, IČO: 54 228 573“ neboli. Z výpisu z Obchodného registra SR súd zistil, že z hľadiska právnej formy u takto označeného žalovaného ide o organizačnú zložku podniku zahraničnej právnickej osoby.

16. Podľa § 60 až 62 zákona č. 160/2015 Z. z. (Civilný sporový poriadok ďalej len „CSP“), stranami sú žalobca a žalovaný. Procesnú subjektivitu má ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva. Ak strana nemá procesnú subjektivitu, súd konanie zastaví.

17. Podľa § 133 ods. 2 CSP, právnická osoba sa v žalobe označuje názvom alebo obchodným menom, adresou sídla a identifikačným číslom organizácie, ak je pridelené.

18. Podľa § 134 CSP, zahraničná právnická osoba sa v žalobe označuje názvom alebo obchodným menom, adresou sídla, prípadne iným identifikačným údajom.

19. Podľa § 161 ods. 1 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“).

20. Podľa § 161 ods. 2 CSP, ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

21. Podľa § 18 ods. 1 a 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka, spôsobilosť mať práva a povinnosti majú aj právnické osoby. Právnickými osobami sú: a) združenia fyzických alebo právnických osôb, b) účelové združenia majetku, c) jednotky územnej samosprávy, d) iné subjekty, o ktorých to ustanovuje zákon.

22. Podľa § 21 ods. 2 až 5 zákona č. 513/1991 Zb. (Obchodného zákonníka), zahraničnou osobou sa na účely tohto zákona rozumie fyzická osoba s bydliskom, alebo právnická osoba so sídlom mimo územia Slovenskej republiky. Slovenskou právnickou osobou na účely tohto zákona sa rozumie právnická osoba so sídlom na území Slovenskej republiky. Podnikaním zahraničnej osoby na území Slovenskej republiky sa rozumie na účely tohto zákona podnikanie tejto osoby, ak má podnik alebo jeho organizačnú zložku umiestnenú na území Slovenskej republiky. Oprávnenie zahraničnej osoby podnikat' na území Slovenskej republiky vzniká ku dňu a) vzniku živnostenského oprávnenia alebo iného ako živnostenského oprávnenia podľa osobitných predpisov zahraničnej fyzickej osobe, a to v rozsahu predmetu podnikania zapísaného v živnostenskom registri alebo inej evidencii ustanovenej osobitným zákonom, alebo b) zápisu podniku alebo organizačnej zložky podniku zahraničnej právnickej osoby do obchodného registra, a to v rozsahu zapísaného predmetu podnikania; návrh na zápis podáva zahraničná právnická osoba. Oprávnenie zahraničnej osoby podnikat' na území Slovenskej republiky zaniká ku dňu a) zániku živnostenského oprávnenia alebo iného ako živnostenského oprávnenia podľa osobitných predpisov zahraničnej fyzickej osobe, ak dochádza k jeho zániku v rozsahu činnosti, ktorá je vykonávaná a zapísaná ako jediný predmet podnikania v živnostenskom registri alebo inej evidencii ustanovenej osobitným zákonom, alebo b) výmazu podniku alebo organizačnej zložky podniku zahraničnej právnickej osoby z obchodného registra; návrh na výmaz podáva zahraničná právnická osoba.

23. Podľa § 7 ods. 1 a 2 Obchodného zákonníka, organizačnou zložkou podniku sa rozumie organizačný útvar podniku podľa tohto zákona alebo osobitného zákona. Pri prevádzkovaní organizačnej zložky podniku sa používa obchodné meno podnikateľa s dodatkom, že ide o organizačnú zložku podniku. Organizačnú zložku podniku právnickej osoby možno na návrh zapísať do obchodného registra.

24. Z vyššie uvedených zákonných ustanovení vyplýva, že súd kedykoľvek za konania prihliada na to, či sú splnené podmienky konania. Spôsobilosť byť stranou sporu, označovaná aj ako procesná subjektivita, je základnou podmienkou civilného sporového konania a spočíva v existencii spôsobilosti určitého subjektu mať procesné práva a povinnosti. Táto podmienka konania musí byť splnená tak na strane žalobcu, ako i na strane žalovaného, a to v priebehu celého súdneho konania, preto ju súd skúma ex offio nielen po začatí konania, ale aj následne počas celého konania. Spôsobilosť byť stranou sporu (procesnú subjektivitu) má ten, kto má spôsobilosť mať práva povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva (§ 61 CSP). Z citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že procesnou subjektivitou disponuje buď subjekt, ktorý má hmotnoprávnu subjektivitu, alebo subjekt, ktorému procesnú subjektivitu zákon vyslovene priznáva (ide o subjekty, ktoré zákon expressis verbis za účastníkov konania označuje). Ak strana nemá procesnú subjektivitu, súd je povinný konanie zastaviť.

25. Posúdením rozhodujúcich skutočností vo svetle vyššie uvedených teoretických východísk odvolací súd nemá pochybnosť o tom, že ťažiskovú právnu otázku týkajúcu sa nedostatku právnej subjektivity žalobcom označeného žalovaného s nevyhnutným následkom zastavenia konania pre existenciu tejto neodstrániteľnej vady konania, súd prvej inštancie posúdil správne. Žalovaný totiž tak ako je označený v podanej žalobe – Generali Poist'ovňa, pobočka poisťovne z iného členského štátu, so sídlom Lamačská cesta 3/A, Bratislava, IČO: 54 228 573, nemá spôsobilosť mať práva a povinnosti podľa hmotného práva, a teda ani nemá spôsobilosť byť stranou v spore, ktorú spôsobilosť mu nezávisle od hmotnoprávnej subjektivity nepriznáva ani zákon.

26. Na správnosti vyššie uvedeného záveru nič nemení ani námietka žalobcu, že tak ako žalovaného označil, je tento zapísaný v Obchodnom registri Mestského súdu Bratislava III.. Organizačná zložka podniku zahraničnej osoby totiž nemá postavenie právnickej osoby a s jej zápisom do obchodného registra SR nie je spojený vznik právnej subjektivity, t.j. zápisom do obchodného registra, tak ako správne uvádza tiež súd prvej inštancie, sa organizačná zložka podniku zahraničnej osoby nestáva právnickou osobou, nie je samostatným právnym subjektom, ale časťou podniku zahraničnej osoby – podnikateľa, pričom ani skutočnosť, že zahraničná osoba je oprávnená podnikat' na území SR podľa §

21 Obchodného zákonníka nemení nič na tom, že organizačná zložka zahraničnej osoby nemá právnu subjektivitu, a teda ani spôsobilosť byť stranou sporu. Zákon s existenciou organizačnej zložky spája určité osobitné právne dôsledky a vyjadruje tak do istej miery špecifické postavenie a povahu tejto súčasti zahraničného podnikateľa, ide najmä o povinnosť zápisu organizačnej zložky do obchodného registra, čo vyplýva z ust. § 21 ods. 4 Obchodného zákonníka, čo však nič nemení na správnosti záveru, že organizačná zložka zahraničnej osoby nemá právnu subjektivitu, a teda ani spôsobilosť byť stranou sporu.

27. Keďže teda v podmienkach posudzovanej veci žalobcom označená pobočka poisťovne z iného členského štátu ako organizačná zložka nie je nositeľom procesnej subjektivity, pričom v súlade s ust. § 161 ods. 2 CSP ide o neodstrániteľný nedostatok procesnej podmienky, súd prvej inštancie postupoval správne, keď posúdiac to ako neodstrániteľnú vadu podmienok konania bez ďalšieho konanie zastavil (§ 62 v spojení s § 161 ods. 2 CSP).

28. Bez právneho významu vo vzťahu k vyššie uvedenej otázke je skutočnosť, že žalobca v priebehu odvolacieho konania uvádza, že za žalovaného označuje „Generali Českú poisťovnu a.s., so sídlom Spálená 75/16, Praha, Česká republika, konajúcu prostredníctvom Generali Poist'ovňa, pobočka poisťovne z iného členského štátu, so sídlom Lamačská cesta 3/A, Bratislava, IČO: 54 228 573“, čo je interpretovateľné ako zmena subjektov na strane žalovaného, a to z dôvodu, na ktorý poukázal už súd prvej inštancie v bode 14/ odôvodnenia svojho rozhodnutia, spočívajúceho v tom, že ak v žalobe označený účastník nemá právnu subjektivitu, teda nie je spôsobilý byť účastníkom súdneho konania, nemôže súd pripustiť, aby na jeho miesto vstúpil do už začatého konania subjekt s právnu subjektivitou (a to bez ohľadu na to, či to je tiež v priebehu odvolacieho konania), keďže nedostatok spôsobilosti byť účastníkom konania je neodstrániteľným nedostatkom podmienky konania, pre ktoré je potrebné konanie zastaviť (rozsudok NS SR z 28.11.2001 sp. zn. 5Cdo/130/01 - R45/2003).

29. Podmienkou toho, aby niekto mohol byť účastníkom súdneho konania je, že musí byť spôsobilý, čím sa rozumie spôsobilosť subjektov mať procesné práva a povinnosti, ktoré procesné právo priznáva účastníkom konania. Vo všetkých občianskoprávných konaniach majú spôsobilosť byť účastníkom konania tí, ktorí majú všeobecnú spôsobilosť mať práva a povinnosti podľa hmotného práva, teda všeobecnú hmotnoprávnu subjektivitu. Nedostatok spôsobilosti byť účastníkom konania je neodstrániteľným nedostatkom podmienky konania, na ktorý musí súd prihliadať v každom štádiu konania a má nevyhnutne za následok zastavenie konania. Keďže organizačná zložka nemá spôsobilosť byť účastníkom občianskeho súdneho konania pre nedostatok procesnej podmienky spočívajúcej v nedostatku spôsobilosti byť účastníkom konania, súd konanie zastaví, ak je nepochybné, že za účastníka konania bola označená len organizačná zložka, čo platí aj v prípade, keď právnická osoba má inú organizačnú zložku, ktorá sa podľa zákona povinne zapisuje do príslušného obchodného registra, ako je tomu tiež v okolnostiach tejto veci.

30. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle odvolacieho dôvodu uvedeného v ust. § 365 ods. 1 písm. b/ CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci v porušení zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva.

31. Vychádzajúc z obsahu odvolania za takýto nesprávny postup žalobca označuje absenciu zaslania mu výzvy na odstránenie nedostatkov postupom podľa § 129 CSP týkajúcich sa označenia žalovaného, s čím odvolací súd nesúhlasí. S (ne)možnosťou takéhoto postupu v okolnostiach tejto veci sa vysporiadal a odvolací súd uvádza, že správne, už súd prvej inštancie v bode 15/ odôvodnenia napadnutého rozhodnutia. V konkrétnostiach tejto veci totiž nešlo o neúplne, nepresne, či nezrozumiteľne označeného žalovaného, prítomnosť ktorého nedostatku by bola spôsobilá indikovať k postupu podľa § 129 CSP (zaslať žalobcovi výzvu na odstránenie väd jeho označenia), ale o označenie žalovaného síce zrozumiteľné a určité, avšak žalovaného, ktorý nedisponuje procesnou subjektivitou, ktorý nedostatok ako neodstrániteľnú vadu podmienok konania nemožno odstrániť a tak ide plne na ťarchu žalobcu, ak jej dôsledkom bolo bez ďalšieho zastavenie konania bez vecného prejednanja jeho žaloby.

32. Z uvedeného dôvodu preto ani nemohlo dôjsť k zásahu do žalobcom tvrdeného základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ktoré každému garantuje možnosť domáhať sa ochrany svojich práv a právom chránených záujmov pred súdom, vrátane práva podať návrh, predkladať dôkazy a využívať všetky procesné prostriedky na presadenie svojich nárokov. Zásah do tohto práva

by mohol nastať napríklad vtedy, ak by súd znemožnil účastníkovi uplatniť nárok pred súdom, konal nespravodlivo alebo v rozpore so zásadou rovnosti účastníkov, predlžoval konanie bez opodstatneného dôvodu a podobne. V posudzovanej veci však žiadna z takýchto skutočností a procesných postupov z obsahu spisu nevyplývali. Stabilná rozhodovacia činnosť Ústavného súdu SR rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok (napr. sp. zn. I. ÚS 204/2010, II. ÚS 3/97). Pokiaľ vyjadruje žalobca svoju nespokojnosť s tým, že súd prvej inštancie konanie zastavil a jeho žalobu vecne neprejednal, tiež, že ho nevyzval na odstránenie nedostatkov pokiaľ ide o označenie žalovaného a spája to s tvrdením, že súd vo výsledku svojim rozhodnutím takto vytvoril predpoklady pre možné premlčanie jeho nároku, tak odvolací súd nad rámec záverov pre ktoré neboli splnené predpoklady pre takýto žalobcom požadovaný procesný postup súdu, uvedených v predchádzajúcej časti tohto rozhodnutia (pokiaľ ide o označenie žalovaného), do pozornosti žalobcu dáva starú rímsku zásadu „vigilantibus iura scripta sunt“ (práva patria bdelym, alebo ostražitým), ktorá vyjadruje princíp, že zákon chráni tých, ktorí si svoje práva aktívne uplatňujú a dbajú o ne, zatiaľ čo nečinnosť, či nedostatok bdelosti pri formulovaní žaloby (tiež označenia žalovaného) môže viesť aj k strate nároku (príkladom v dôsledku premlčania, či straty nároku na trovy konania o ktoré prípady by mohlo za určitých podmienok ísť aj v okolnostiach tejto veci pokiaľ na niektoré z nich žalobca poukazuje), ktorá zásada je základom aj pre moderné súkromné právo. V podmienkach tejto veci, keďže žalobca vo vzťahu k označeniu žalovaného už pri formulovaní žaloby nebol bdely a ako žalovaný subjekt označil subjekt bez právnej subjektivity (napriek tomu, že z výpisu z obchodného registra SR jasne vyplýva, že ide o organizačnú zložku), navyše potom, ako súd prvej inštancie mu poskytol v rámci odôvodnenia napadnutého rozhodnutia komfortný právny rozbor vzniknutej situácie, na túto správne a včas nezareagoval (príkladom podaním inej žaloby s označením žalovaného, ktorý disponuje právnou subjektivitou, čím si mohol zabezpečiť prípadné včasné uplatnenie a vecné prejednanie jeho nároku a v prípade úspechu aj možnosť priznania mu náhrady trov konania), táto jeho nečinnosť v tomto smere ide plne na jeho ťarchu a je neudržateľné ju prenášať prostredníctvom tvrdení o nesprávnom procesnom postupe na súd prvej inštancie, keďže za označenie žalovaného v žalobe (či už správne alebo nie) je plne zodpovedným práve žalobca.

33. Odvolanie žalobcu tak sumárne nebolo spôsobilé privodiť v prospech neho priaznivejšie rozhodnutie vo veci a to pre nenaplnenie ani jedného z ním uplatnených odvolacích dôvodov.

34. Pokiaľ v konečnom dôsledku žalobca do spisu v priebehu odvolacieho konania doručil podanie označené ako vyjadrenie k odporu, k vyjadreniu žalovaného a návrh na zmenu žaloby v ktorom o.i. polemizuje o vecných dôvodoch žaloby, s jeho obsahom sa súd prvej inštancie nezaoberal (ani nemohol) keďže pre konanie a rozhodovanie o vecnom nároku žalobcu s poukazom na dôvod zastavenia konania (ktorý z hľadiska jeho zistenia má ako dôvod zastavenia priority) zákonné predpoklady splnené nie sú. Takéto podanie by malo relevanciu v konaní, v ktorom by žalobca na strane žalovaného označil subjekt disponujúci právnou subjektivitou.

35. Z vyššie uvedených dôvodov, keďže došiel odvolací súd k záveru, že súd prvej inštancie postupoval pri posúdení rozhodujúcich otázok správne, uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne v celom rozsahu podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil. Žalobca vo svojom odvolaní neuviedol žiadne rozhodujúce skutočnosti, ktoré by boli spôsobilé k zmene, či k zrušeniu napadnutého rozhodnutia, či s ktorými by sa nebol zaoberal a dostatočne tiež vysporiadal už súd prvej inštancie.

36. Odvolací súd v konečnom dôsledku tiež rozhodol o trovách odvolacieho konania podľa § 396 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 256 ods. 1 CSP tak, že žalovanému ich náhradu nepriznal z dôvodu, že tento nemá právnou subjektivitu a teda mu ani nemohli vzniknúť trovy konania.

37. Rozhodnutie bolo senátom Krajského súdu v Trenčíne prijaté pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia tohto rozhodnutia odvolacieho súdu, na súde ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy podľa (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom, dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§428 CSP).